

Motionssvar

Övriga motioner

Dnr: 034-06/2526

Datum: 2026-04-24

Tack till er som motionerat

Styrelsen vill börja med att tacka för inkomna motioner till propositionerna. Motionerna bidrar till att göra förslagen bättre och ger nya perspektiv. Styrelsen vill också tacka för den dialog som möjliggjorts vid fysiska som digitala medlemsmöten och är glada för det stora engagemang SFS medlemskåren visat för att bidra till styrelsens arbete med propositioner. Om du som har motionerat känner att du har ytterligare frågor ser vi fram emot ytterligare samtal på åsiktstorg!

Styrelsen samlar sitt tack till alla motionärer här och hoppar därför rätt in i motionssvaren nedan. Vi vill också hänvisa till riktlinjerna för SFSFUM, mer specifikt "*Jämlikt och inkluderande deltagande*" ([se länk](#)), vi skapar ett gott samtalsklimat tillsammans!

/SFS styrelse 2025/26

Innehållsförteckning

Förtydliganden i kravprofil	4
En skarpare bostadspolitik för studenter i en ny tid	5
För ett nationellt system för subventionerade och näringsriktiga studentluncher	8
En mer transparent budget	10
Förtydligande av den ekonomiska rapporten	12
Mervärde och förmåner för SFS medlemskårer	14
Migrationsguide för studenter och doktorander	16
Samverkan för ett bättre arbetsliv	17
Etisk konsumtion	18
Gärna fest, men först ett rejält studentinflytande!	20
Kravställ kårstatus	21
SFS ut ur ESU	22
Doktoranders prolongering och arbetsbörda	24
Ett åldersneutralt omställningsstöd för studenter	26
Frihet, jämlikhet och syskonskap	28
Höj prislappen på HSJT-studenter	30
Sluta höja CSN-räntan	31
Politiska föreningar på campus	33
Avskaffa produktivitetsavdraget already	35
Motion examinationsfri tid	37

Förtydliganden i kravprofil

Då styrelsen i år har lagt fram en proposition för att förtydliga valberedningens arbete gällande inhämtning av belastningsregister och kreditupplysning anser vi att ytterligare preciseringar behövs. Dessa förtydliganden bör klargöra vilka typer av uppgifter som kan anses förtroendeskadliga i samband med prövning av kandidater. Vi är medvetna om att det inte är möjligt att lista alla situationer som kan vara förtroendeskadliga, men menar att det bör finnas exempel som ger vägledning.

Syftet är att säkerställa att valberedningen har tydliga ramar för när uppgifter påverkar kandidaturer och när uppgifter inte ska påverka bedömningen. Tydliga riktlinjer bidrar även till kontinuitet och likvärdig behandling över tid, så att bedömningen inte riskerar att bli personberoende eller variera mellan olika valberedningar.

Förslag

#34-12 att uppdra valberedningen att tillsammans med styrelsen ta fram en fast del i kravprofilen som ska redovisa exempel på brott och ekonomiska förehavanden som anses vara förtroendeskadliga.

#34-13 att detta arbete ska redovisas under höstens fysiska medlemsmöte.

Motionär

Blekinge Studentkår, Dalarnas Studentkår, Gotlands Studentkår Rindi, Halmstad studentkår, Kristianstads Studentkår, Studentkåren i Skövde, Studentkåren i Sundsvall, Studentkåren i Östersund och Studentkåren vid Högskolan Väst

Styrelsens motionssvar

Vad gäller exempel på brott och ekonomiska förehavanden hänvisar styrelsen till sitt svar på interpellation *Vad är förtroendeskadligt?*.

I övrigt anser styrelsen att det inte borde finnas en uttrycklig lista med exempel på belastningar i sådan form. Skulle en sådan lista finnas är risken stor för att läsare tolkar det som att belastningar som inte finns med är godtagbara, trots att det är något som kan vara förtroendeskadligt. Styrelsen vill dock särskilt notera att styrelsens föreslagna direktiv också innehåller ett krav på valberedningen att lämna möjligheter för medlemmarna att lämna inspel på kravprofilerna innan de fastställs. Medlemmarna ges därigenom möjlighet att framöver påverka utformningen av kravprofilen och, till exempel, huruvida vissa brott bör skrivas in som förtroendeskadliga.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

En skarpare bostadspolitik för studenter i en ny tid

Studenters bostadssituation i Sverige präglas idag av långa kötider, höga hyror och en osäker tillgång till trygga boenden. I många studentstäder utgör kårernas bostadsbolag en central del av bostadsbeståndet, men även dessa aktörer påverkas av ökade kostnader för underhåll, renoveringar och nyproduktion. Detta riskerar att leda till hyreshöjningar som studenter har begränsade möjligheter att bära.

Ett särskilt problem är risken för så kallade *renoveringar*, där omfattande renoveringar leder till kraftigt höjda hyror och att hyresgäster tvingas flytta. För studenter, som redan befinner sig i en ekonomiskt utsatt situation, kan detta få allvarliga konsekvenser. Därför finns det ett behov av statliga insatser, exempelvis i form av en renoveringsfond, för att möjliggöra upprustning av bostäder utan att hyrorna höjs kraftigt.

Samtidigt är bostadsbidraget inte anpassat efter dagens ekonomiska verklighet. Idag kan hushåll som mest få cirka 1300 kronor per månad i bostadsbidrag, och genomsnittet ligger på omkring 953 kronor. Bidraget är inte indexerat, vilket innebär att det inte automatiskt justeras efter inflation eller hyresutveckling. Sedan 1997 har taket för den hyra som bidraget baseras på endast höjts marginellt, samtidigt som de genomsnittliga hyrorna har ökat kraftigt.

Inkomsttaket för att kvalificera sig för bostadsbidrag är också lågt. I praktiken innebär det att studenter som arbetar vid sidan av studierna riskerar att bli återbetalningsskyldiga, då inkomsten överstiger gränsen. Detta trots att inkomsten fortfarande är mycket låg i förhållande till levnadskostnaderna.

Mot bakgrund av detta ser SUS att det finns ett tydligt behov av en mer modern och träffsäker bostadspolitik för studenter, där både bostadsbidraget och hyresnivåerna bättre anpassas till dagens förutsättningar.

SUS yrkar därför:

Förslag

#10-30 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för ett höjt bostadsbidrag för studenter.

#10-31 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att taket för den bidragsgrundande inkomsten i bostadsbidraget höjs, så att fler studenter kan arbeta utan att riskera återbetalningsskyldighet.

#10-32 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan arbeta för att bostadsbidraget indexeras eller på annat sätt regelbundet anpassas efter inflation och hyresutveckling.

#10-33 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att taket för bidragsgrundande hyresnivåer höjs i linje med dagens faktiska hyreskostnader.

#10-34 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för ett regionalt anpassat bostadsbidrag som anpassas efter hyresnivåer i den sökandes hemkommun och för att hyror inte ska överstiga en tredjedel av den samlade CSN-inkomsten i hushållet.

#10-35 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för statliga satsningar, såsom en nationell renoveringsfond, i syfte att möjliggöra upprustning av bostäder utan kraftiga hyreshöjningar.

#10-36 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för åtgärder som sänker hyrorna för studentbostäder eller förhindrar nya kraftiga hyreshöjningar.

#10-37 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man aktivt kan uppmärksammar studenters särskilda situation på bostadsmarknaden i det bostadspolitiska påverkansarbetet.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen delar till del motionärernas problembeskrivning. Dock bedömer styrelsen att motionen är alltför omfattande och detaljerad i sina problembeskrivningar och förslag för att antas som ett direktiv. Den hade därför varit bättre lämpad som ett motförslag på styrelsens proposition rörande verksamhetsplan eller som ett tillägg till åsiktsdokumentet. Styrelsen vill dock samtidigt lyfta att den av styrelsen föreslagna verksamhetsplanen innehåller en formulering om studenters materiella förutsättningar, som bland annat avser bostadsfrågor. Styrelsen vill också uppmärksamma att SFS redan arbetar aktivt med att uppmärksamma studenters särskilda situation på bostadsmarknaden, bland annat genom den årliga bostadsrapporten, som också finns med i den av styrelsen föreslagna verksamhetsplanen.

Styrelsen vill påtala att SFS, inom ramen för påverkansarbetet inom studiemedelsfrågorna, arbetar för att bostadsbidraget istället ska hanteras av CSN och på sikt bli en del av studiemedlet. Styrelsen bedömer därför att det vore olyckligt att spendera politiskt kapital och resurser på att reformera bostadsbidraget som istället skulle kunna användas för att reformera studiemedelssystemet.

Styrelsen konstaterar att den stora utmaningen för Sveriges studenter grundar sig i att det finns för få studentbostäder. Styrelsen anser SFS i första hand bör

verka för att fler studentbostäder med rimlig hyra byggs. När bostäder finns kan frågan om att minska hyrorna i det befintliga beståndet tydligare aktualiseras.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

För ett nationellt system för subventionerade och näringsriktiga studentluncher

Tillgången till prisvärd och näringsrik mat är en grundförutsättning för studenters hälsa, studieresultat och välmående. I Sverige vittnar många studenter om höga lunchpriser på och omkring campus, vilket leder till att studenter avstår från varma måltider eller väljer billigare, mindre näringsrika alternativ. Detta riskerar att påverka både fysisk hälsa och studieförmåga negativt.

I Finland finns sedan länge ett statligt subventionerat system för studentmåltider, där studenter erbjuds balanserade luncher till ett kraftigt reducerat pris. Systemet bygger på att måltiderna uppfyller tydliga näringskrav och att stödet riktas direkt till studenten vid köp av måltid. Erfarenheterna visar att detta bidrar till både bättre matvanor och ökad jämlikhet bland studenter.

Ett möjligt sätt att utforma ett svenskt system är att inspireras av de lösningar som redan finns på arbetsmarknaden. Inom många kollektivavtal erbjuds idag lunchförmåner i form av rikskuponger eller digitala lunchkort, såsom Edenred, som kan användas hos anslutna restauranger. Ett liknande system skulle kunna utvecklas för studenter, där subventionen kopplas till studiemedelssystemet och exempelvis administreras via CSN. På så sätt kan stödet nå studenter direkt, vara enkelt att använda i vardagen och samtidigt skapa incitament för restauranger att erbjuda prisvärda och näringsriktiga måltider.

Mot bakgrund av detta finns det goda skäl att verka för ett liknande system i Sverige.

SUS yrkar därför:

Förslag

#10-38 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att ett nationellt system för subventionerade studentluncher införs i Sverige.

#10-39 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att subventionerna riktas direkt till studenten vid köp av lunch, för att säkerställa tillgänglighet och enkelhet.

#10-40 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan driva att de subventionerade måltiderna ska uppfylla tydliga krav på näringsinnehåll, och vara både hälsosamma och mättande.

#10-41 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att systemet ska omfatta restauranger och serveringar i anslutning till svenska lärosäten i hela landet.

#10-42 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att studentkårer och studenter ges inflytande över utformningen av måltidssystemet.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer med motionären om att prisvärd och näringsrik mat är en grundförutsättning för studenters hälsa, studieresultat och välmående. Däremot vidhåller styrelsen att omfattande uppdrag bör fastställas i verksamhet för att ges rätt förutsättningar i det politiska påverkansarbetet. Styrelsen anser att mat bör vara en sådan kostnad som ryms inom ramen för studiemedelssystemet och att det vore olyckligt att röra sig mot ett system där studenter behöver subventioner för studentluncher. Det är styrelsens mening att SFS istället bör verka för ett ändamålsenligt studiemedel som räcker till samtliga utgifter, vilket inkluderar utgifter för mat, istället för ett måltidssystem.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta

att avslå motionen i sin helhet.

En mer transparent budget

Föregående år har det skrivits motioner gällande budget och rapport. Dessa har belyst problemet angående den systematiska skillnaden mellan budget och utfall samt påpekat att medlemskårernas insikt i SFS ekonomi förblir minst sagt bristfällig.

Det innevarande verksamhetsåret har ekonomin vid medlemsmöten redovisats på ett mer pedagogiskt och utvecklat sätt än tidigare år. Detta vill vi understryka har uppskattats hos medlemskåren och gett oss både insikt och en möjlighet till informerade inspel. Med detta sagt så vill vi även ha denna möjlighet när det gäller budgetförslag på SFSFUM.

Vi anser att ett första steg till den kostnadsmedvetenhet som SFS har målsatt, är en mer detaljerad budget. Genom en mer transparent budget kan vi som medlemskårer faktiskt komma med inspel baserat på en spegling av ekonomin i praktiken. Att inte kunna se tydliga fasta kostnader gör det svårare att ta ställning till budgetposter, då man inte vet hur stor andel av kostnaderna som är rörliga och går att påverka.

SFS:s styrelse uppmanar att *"Kostnaderna utgörs i huvudsak av personalkostnader och lokalkostnader, vilka sammanlagt uppgår till ungefär 90% av kostnaderna"* (SFS budget och medlemsavgift 2026/27, s.3). Vi tycker att denna mängd pengar rättfärdigar mer transparens i budgeten. Därför föreslår vi en mer detaljerad uppdelning av SFS kostnader och att fasta kostnader i de större budgetposterna ska specificeras. Fasta kostnader inkluderar bland annat personalkostnader, lokalkostnader, redovisningstjänster, och IT-tjänster, tele och post, som finns rapporterade i *030-4/2526 Ekonomisk rapport 2024/25*.

Förslag

#22-5 att budgeten från och med 2027/28 inkluderar fler kostnadsställen, och specificerar dessa till större grad. I synnerhet fasta kostnader som faller under kansliet och presidiet.

Motionär

Humanistiska och teologiska studentkåren vid Lunds universitet, Lunds Naturvetarkår, Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet, Teknologkåren vid Lunds Tekniska Högskola

Styrelsens motionssvar

Styrelsen förstår önskan för mer transparens i budgeten men menar att en inkludering av fler kostnadsställen riskerar att resultera i en detaljstyrning av budgeten. En ytterligare detaljstyrning minskar styrelsens möjlighet att vara flexibel i respons till förutsättningar som inte kan förutses när budgetförslaget presenteras och därför också ta det ansvar som styrelsen tillskrivs i stadgarna.

Det är idag styrelsens ansvar att förvalta över budgeten under verksamhetsåret och styrelsen anser att det upplägget är ändamålsenligt. Om ansvaret skulle omfördelas så att fullmäktige fastställer en mer detaljerad budget så skulle organisationen behöva struktureras om så att fullmäktige sammanträder vid fler tillfällen under året för att fullmäktige fullt ut skulle utöva det ansvaret.

Styrelsen menar att den efterfrågade transparensen kan uppnås genom mer information i underlaget om vad som ingår i de olika kostnadsställena utan att budgeten som beslutas av fullmäktige omvandlas från en rambudget till en detaljbudget.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Förtydligande av den ekonomiska rapporten

I dokumentet O30-4/2526 *Ekonomisk rapport 24/25* redovisas utfallet för verksamhetsår 24/25. Detta dokument består av en översikt av budgetens utfall samt beskrivningar av varje kostnadsställe. Under en hel del av de mer detaljerade uppställningarna av utfallen för budgetposterna så ligger det stora summor under kostnadsställe övrigt. Exempel på detta är tabellen till kostnadsstället Kansliet, där summan under Övrigt är 127 000 SEK (motsvarande 3% av den totala summan i kostnadsstället). Utöver detta reagerar vi även på kostnadsstället Presidiet där summan under Övrigt är 85 000 SEK (motsvarande 2% av den totala summan i kostnadsstället).

Under kostnader för SFSFUM står den övriga summan på 29 000 SEK och inkluderar en skriftlig förklaring för dessa kostnader. Vi hade uppskattat liknande beskrivningar i skriftlig form för alla kostnadsställen för att öka transparens till medlemskårerna.

Baserat både på att det har fungerat enligt ovan beskrivning om kostnadsställe SFSFUM och de problem som består gällande större summor inom kategorin Övrigt, föreslår vi att summan under dessa kategorier som överstiger 1% av konstadsställets totala summa redovisas för i den tillhörande skriftliga beskrivningen.

Förslag

#48-1 att kategorin Övrigt under respektive tillämpligt kostnadsställe redovisas för i tillhörande text när den överstiger 1% av summan för kostnadsstället den tillhör, från och med den ekonomiska rapporten för 2025/2026 som behandlas under SFSFUM 2027.

Motionär

Humanistiska och teologiska studentkåren vid Lunds universitet, Lunds Naturvetarkår, Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet, Teknologkåren vid Lunds Tekniska Högskola

Styrelsens motionssvar

Styrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av transparens och att medlemskårerna ska ha god insyn i organisationens ekonomi men bedömer att det föreslagna kravet är för detaljerat och att gränsen på 1% är för lågt satt. Styrelsen upplever även att motionären inte redogör tillräckligt tydligt för varför just gränsen bör sättas på 1%.

Att införa skriftliga redogörelser för så pass små belopp riskerar dessutom att göra den ekonomiska rapporteringen svåröverskådlig och skapa en onödig administrativ börda. Det är av största vikt att engagemang i SFS ekonomi förblir tillgängligt och inte omvandlas till en resursfråga där medlemskårer förväntas analysera omfattande detaljer för att kunna utöva inflytande. Styrelsens

bedömning är att de åtgärder som gjorts under de senaste verksamhetsåren balanserar behovet av transparens och administrativ börda på ett ändamålsenligt vis.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Mervärde och förmåner för SFS medlemskårer

"Medlemskapet i SFS är värdefullt och relevant på många sätt, i och med att detta bidrar till kunskapsutbyte mellan studentkårer i hela vårt land, vi ges en övergripande bild av den nationella studentpolitiken och uppmuntras till påverkansarbete på nationell och lokal nivå. En önskan som dock har kommunicerats från Örebro studentkår är tydligare förmåner för de kårer som väljer att ansluta sig till den samlade studentrörelsen via SFS. I dagsläget finansierar Örebro studentkår VoteIT på egen hand, vilket vi har stor nytta av för att kunna ha en tydlig och organiserad systematik i våra egna fullmäktigesammanträden. Tillgång till ett välfungerande voteringsystem kan ses som ett behövligt medlemsstöd och medlemsförmån, med tanke på att SFS själva redogör för att medlemskapet ska ha ett tydligt värde.

Om VoteIT används lika frekvent hos andra studentkårer har vi inte lika god kännedom om, men eftersom funktionen är högst nödvändig för Örebro studentkår, anser vi att det säkerligen skulle kunna göra lika stor nytta även hos fler medlemskårer. Vi har även förstått att många andra medlemskårer i dagsläget har haft utmaningar med att sätta en tydlig struktur för sina fullmäktigesammanträden, eller medlemsmöten som det också kallas. Vi tror därför att fri tillgång till VoteIT genom finansiering från SFS för de kårer som önskar, hade bidragit med ökat engagemang, bättre sammanhållning hos respektive kår och mervärde för medlemskårerna. Särskilt viktigt är detta också nu när vi alla ställs inför nya utmaningar i och med det sänkta statsanslaget. Vi ser därför ett behov av att medlemskårerna ska ges konkreta förmåner för att kunna fullfölja sitt kärnuppdrag som studentkår."

Förslag

#18-1 att SFS utreder möjligheten att finansierar VoteIT eller liknande voteringsystem för de medlemskårer som anser sig ha behov av det.

Motionär

Örebro Studentkår

Styrelsens motionssvar

VoteIT är ett digitalt mötessystem som varit mycket användbart för SFS genom åren. Med systemet kommer dock en kostnad, något som kan upptäckas i de ekonomiska rapporterna till styrelsesammanträdena under året. SFS har i regel enbart möten där VoteIT nyttjas en gång om året men tvingas trots detta in i ett högre kostnadsskikt på grund av det stora antalet deltagare vid SFSFUM. Även om SFS skulle finansiera VoteIT för sina medlemmar skulle detta kräva administration av kårerna själva. Därtill anser styrelsen att värdet i ett medlemskap i SFS är mer än materiella och ekonomiska förmåner och tycker inte att fokus bör ligga på att tillhandahålla förmåner.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta

att avslå motionen i sin helhet

Migrationsguide för studenter och doktorander

Var är SFS i migrationsfrågorna som skakar om hela universitetsvärlden och gör att våra medlemmar riskerar utvisning? SFS bör bistå kårerna i att följa nationell lagstiftning på migrationsområdet och skapa en konkret visumguide för studenter och doktorander som vill komma till Sverige eller redan är här. Doktoranders arbetsvillkor och studenters studiemiljö påverkas kraftigt av oro och ångest kopplat till migrationsprocesser och Sveriges framtid som kunskapsnation står på spel när otydlig lagstiftning och gråzoner som vandel används för att skapa osäkerhet hos stora delar av befolkningen.

SUS yrkar därför:

Förslag

#10-43 att SFS skapar en nationell migrationsguide för studenter

#10-44 att SFS förbättrar informationen kring migrationsfrågor i doktorandhandboken

#10-45 att SFS bevakar förändringar i migrationsfrågor som kan röra studenter

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen delar motionärernas bild att informationen kring migrationslagstiftningen skulle kunna förbättras men anser samtidigt att det inte vore lämpligt för SFS att skapa en sådan guide. Migrationsfrågorna är väldigt komplexa och omgärdas av ett stort och komplext rättsläge. Styrelsen anser att ett omfattande arbete kring migrationsfrågor vore olämplig att bedriva utanför verksamhetsplanen och vill samtidigt notera att ett sådant arbete skulle behöva bedrivas över lång tid för att på sikt bygga upp den kompetens som behövs inom organisationen.

Styrelsen vill även särskilt uppmärksamma, utöver den mycket höga arbetsinsatsen, den risk som finns för att SFS till exempel guidar fel eller ger fel råd. Det bör även fortsättningsvis vara Migrationsverket och andra statliga myndigheter som stöttar tredjelandsstudenter och -doktorander i att navigera i de mycket komplexa migrationsfrågorna.

Styrelsen vill också avslutningsvis notera avseende den tredje att-satsen, att detta redan täcks i den av styrelsen föreslagna verksamhetsplanen, till exempel i inledningens #stycke-4 och #stycke-6.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Samverkan för ett bättre arbetsliv

Idag finns många förslag om att olika bristyrken ska erbjudas avskrivning av CSN-lån för att locka fler studenter till de branscher där det råder arbetskraftsbrist. Det har till viss del redan och skulle fortsatt kunna leda till en destruktiv debatt om vilka yrken som är viktigast. Vi menar att en bättre modell än att det som i dag ska vara ett beslut som verkställs endast av CSN i stället bör erbjudas som en löneförmån.

SUS menar att avskrivning av CSN lån skulle kunna vara en av flera bra lösningar för att minska arbetskraftsbristen i välfärdsyrken och tror att det skulle kunna vara en fråga för SFS att driva gentemot Sveriges kommuner och regioner med flera.

SUS yrkar därför:

Förslag

#10-46 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka gentemot SKR och relevanta myndigheter och organisationer för att avskrivning av CSN-lån ska erbjudas som löneförmån för anställda i bristyrken.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen delar bilden att kompetensförsörjningen inom vissa sektorer är en viktig samhällsutmaning. Samtidigt ställer sig styrelsen kritisk till förslaget om riktad avskrivning av studielån. En sådan modell riskerar att skapa en oönskad värdering mellan olika utbildningar och yrken, där vissa anses mer samhällsviktiga än andra. Detta kan leda till en snedvriden debatt och i förlängningen påverka utbildningsval på ett sätt som inte är långsiktigt hållbart.

Styrelsen anser att frågor om löneförmåner i grunden är en fråga för arbetsmarknadens parter att avgöra och inte någonting som SFS bör arbeta med. Styrelsen menar vidare att det finns andra mer ändamålsenliga sätt att öka attraktiviteten i bristyrken som adresserar grundproblemen på arbetsmarknaden snarare än att använda studiestödssystemet som styrmedel, vilket är en fråga utanför SFS kärnuppdrag.

Avslutningsvis bedömer styrelsen att uppdraget är för omfattande för att drivas som ett direktiv utanför verksamhetsplanen.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Etisk konsumtion

Som stor aktör har SFS ett ansvar för att påverka genom sin konsumtion. Vilka varor som SFS köper för de medlemsavgifterna kårerna betalar in. Vi hoppas därför att SFS tar ansvar för sin roll som konsument. För att kunna garantera att kårernas pengar inte finansierar förtryck bör SFS ta fram en policy för konsumtionsvaror på SFS arrangemang.

Produkter som exempelvis Coca Cola produceras på ockuperad mark och drar direkt nytta av det folk mord som pågår i Palestina men innebär även stor miljöpåverkan och folkhälsoproblem likt sin konkurrent Pepsi co. Andra stora företagskoncerner som Nestlé och Mondeles är även de en del av global miljöförstörelse och monopolkapitalism vilket gör att studentsverige bör agera, inte minst när vi ses i SFS-sammanhang.

Relationen mellan Europa och USA har länge varit problematisk och ser ut att bli än mer problematisk framöver. SUS anser att SFS likt andra aktörer bör se över möjligheterna till att handla mer närodlat, både för miljön och vår politiska framtids skull, både gällande daglighandel och större system. Det finns gott om europeiska alternativ till USA-ägda produkter som kan undersökas, se bland annat: www.european-alternatives.eu.

Förslag

#10-47 att SFS ska ta fram en policy om etiska riktlinjer för konsumtionsvaror på SFS arrangemang som bygger på principer om social och miljömässig hållbarhet.

#10-48 att SFS inte köper in Coca Cola- och Pepsi-produkter till sina evenemang.

#10-49 att SFS undviker inköp av Nestléprodukter och Mondeles-produkter.

#10-50 att SFS verkar för att använda europeiska alternativ till USA-ägda system.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen gör bedömningen att ovanstående förslag inte ligger inom SFS kärnuppdrag. SFS är en intresseorganisation vars huvudsakliga uppdrag är att företräda studenter i utbildnings- och forskningspolitiska frågor. Att utveckla och upprätthålla omfattande policyramverk för konsumtionsvaror, inklusive bedömningar av enskilda företag och leverantörskedjor, skulle innebära ett betydande utökat ansvar som ligger utanför organisationens mandat och kompetensområde.

Styrelsen vill också lyfta att de arrangemang som SFS genomför i regel har en begränsad konsumtion och de inköp som görs ofta begränsas av lokala förutsättningar eller avtal som måste förhålla sig till reglerna i de lokaler där SFS anordnar evenemang. Möjligheten att i praktiken efterfölja konsumtionspolicys är därför begränsad, samtidigt som den administrativa bördan riskerar att bli oproportionerlig till organisationens huvudsakliga syfte.

Vidare innebär förslaget att SFS ska göra långtgående ställningstaganden kring enskilda företag och globala politiska konflikter. Styrelsen menar att sådana avvägningar är komplexa och i många fall bättre hanteras på andra nivåer än av en studentpolitisk intresseorganisation.

Det är dock viktigt att understryka att styrelsen delar ambitionen om att SFS ska agera ansvarsfullt och medvetet i sin verksamhet. Hänsyn till hållbarhet, kostnadseffektivitet och praktiska förutsättningar bör fortsatt vara vägledande vid inköp och arrangemang, inom ramen för verksamheten och dess styrdokument.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Gärna fest, men först ett rejält studentinflytande!

För en nybliven student kan det uppstå mycket förvirring i samband med utbildningsstart. Det är inte alltid tydligt för den nyblivna studenten vad ett medlemskap i olika studentkårer kommer att innebära längre fram under studietiden. Studenter ska inte behöva välja mellan studiesociala värden och stark representation i studentinflytandet.

SUS ser en fara med att kårer i högre utsträckning delar upp sig och på så sätt får svårare att påverka på central nivå samtidigt som resurser blir knappa för många. För maximal nytta för samtliga studenter bör det vara tydligt vad kåren är och kan erbjuda som är både studienära och lärosättesgemensamt.

Därför yrkar SUS:

Förslag

#10-51 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att endast en kår per lärosäte ska beviljas kårstatus

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen anser att det inte är till organisationens förmån att aktivt motarbeta en väsentlig andel av SFS medlemmar, eller att det är en del av SFS uppdrag att hantera denna fråga och argumentera för att det ska bli svårare att skapa en studentkår. Ifall endast en kår per lärosäte skulle ha möjlighet att beviljas kårstatus så skulle detta leda till en påtaglig förlust av historia, tradition och kultur för Sveriges studenter och studentkårer, vilket styrelsen inte ser som en målsättning för studentrörelsen. Styrelsen anser vidare att dagens bestämmelser i Högskolelagen att *“en studentkårs verksamhetsområde ska sammanfalla med minst en organisatorisk eller geografiskt avgränsad del av lärosätet”* är ändamålsenlig. Styrelsen noterar att det är den studentkår som har högst anslutningsgrad vid ett särskilt verksamhetsområde som ges kårstatus och att det är lämpligt att det är studenterna själva som bestämmer hur de bäst företräds.

Avslutningsvis anser styrelsen att i den utsträckning det är en resursfråga att det är viktigare att SFS verkar för en ändamålsenlig finansiering som stärker Sveriges studentinflytande istället för fler regler som definierar dess utformning.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Kravställ kårstatus

Kårstatusprocessen är central för samtliga studentkårers överlevnad, för utbildningarnas kvalitet och studenternas rätt till inflytande och en meningsfull studietid. Trots de stora konsekvenserna av kårstatusprocessen finns inga krav på den samling studenter som har flest medlemmar på en institution, fakultet, campus eller liknande och därmed får kårstatus. Att studenters studiemiljö och studiesociala framtid ska avgöras av en ren popularitetstävling är inte rimligt. Studentkårer har stora uppdrag och ansvar gentemot sina medlemmar och studenter på de lärosäten eller delar av lärosäten där de har kårstatus men inga krav ställs i någon del av processen på att kårer med kårstatus exempelvis: bistår studenter med ombudsstöd, tillsätter studentrepresentanter, representerar doktorander (om relevant) etc. Detta är inte ett ansvarsfullt sätt att besluta om kårstatus och systemet måste därför förändras.

Därför yrkar SUS:

Förslag

#10-52 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för ökade krav på kvalitetsgranskning i kårstatusprocessen.

#10-53 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för lärosätesövergripande regler kring villkor för kårstatus.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen menar att de krav som ställs på studentkårerna för kårstatus i studentkårsförordningen (2009:769) och högskolelagen (1992:1434) är tillräckliga för att säkerställa kvalitativ studentrepresentation. Att ställa ytterligare krav i kårstatusprocessen riskerar att begränsa studenternas möjligheter att organisera sig, vilket i förlängningen skulle riskera att inskränka studenters akademiska frihet, och därför skada studentrörelsen mer än det hjälper. Styrelsen anser även att det vore problematiskt att lärosätet skulle ges mer ansvar för vad som utgör ett kvalitativt studentinflytande, vilket införandet av krav på kvalitetsgranskning i praktiken skulle leda till. Styrelsen menar att det är studenterna, inte lärosätet, som bäst bestämmer vem som representerar dem.

Styrelsen vidhåller även att all verksamhet som drivs under det kommande året antingen ska omfattas av verksamhetsplanen eller åsiktsprogrammet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

SFS ut ur ESU

Medlemskapet i ESU är dyrt och med en brist på frågor att driva på EU-nivå ser SUS inte något stort värde i att SFS ska vara kvar i organisationen. EU-politik inom vår sektor kan bevakas från Sverige och skulle dessutom skära ned på både kostnader och utsläpp. Istället för att delta där vi inte kan påverka kan den internationella kommittén fokusera på konkreta projekt på hemmaplan, inte minst *Students at risk* samtidigt som SFS sparar över 200 000 kronor om året.

Därför yrkar SUS:

Förslag

#10-54 att SFS inte förnyar sitt medlemskap i ESU

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer med motionären om att medlemskapet i ESU kan anses vara dyrt. Däremot ser styrelsen även fortsatt ett stort värde av SFS medlemskap i organisationen och delar inte motionärens bild av att SFS inte kan påverka genom sitt deltagande. SFS har under flera år mottagit beröm från olika nationella studentrörelser för att vara ledande, både vad gäller Sveriges utformning av studentinflytande inom den högre utbildningen och för SFS koordinerade påverkansarbete inom området.

Styrelsen anser inte att organisationen har råd att blunda för verkligheten av att allt mer av högskolepolitiken flyttas från Sverige till EU, utan anser snarare att SFS måste vara med och påverka i händelsernas centrum. Sverige och Sveriges studenter existerar inte i ett vakuum, utan vi är en del av en ständigt internationaliserande värld där EU och dess politik även fortsättningsvis kommer påverka svensk högre utbildning i allt högre grad. Därför är det viktigt att SFS är med och formar denna utveckling.

Styrelsen vill även belysa att det senaste verksamhetsåret på många sätt har varit unikt. Vakansen i presidiet har lett till att presidiets närvaro i vissa delar av verksamheten har blivit nedprioriterad. Vanligtvis är en presidial ansvarig för Komit, deltar på deras möten, stöttar och synliggör deras arbete, och följer med komittén till ESU. Detta verksamhetsåret har Komit fått driva sitt arbete mer fristående vilket har lett till att komitténs arbete blivit mindre synligt. Styrelsen planerar därför att under nästkommande verksamhetsår visa mer av SFS internationella arbete, samt visa mer av vårt medlemskap i ESU.

Avslutningsvis vill styrelsen poängtera att ifall SFS internationella kommitté Komit skulle fokusera på konkreta projekt som *Students at risk* så skulle det inte resultera i en besparing för SFS på över 200 000 kronor om året.

Medlemskapet i ESU är inte kommitténs enda utgift, och att driva ett projekt som *Students at risk* skulle innebära en påtaglig ekonomisk satsning från SFS sida.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Doktoranders prolongering och arbetsbörda

Doktorander som åtar sig uppdrag inom studentkårer kompenseras med prolongering, det vill säga en förlängning av deras kontrakt i slutet av kontraktstiden. Det är dock ofta svårt som doktorand att skåda bortom arbetet här och nu samtidigt som förväntade studieresultat allt som oftast inte justeras i den individuella studieplanen när en doktorand åtar sig ett uppdrag. Om en inte följer den individuella studieplanen riskerar doktorander att förlora sin tjänst och enligt nya förslag från regeringen, utvisas. Samtidigt har studentkårer svårt att utkräva arbete från doktorander som ska kompenseras med prolongering ifall deras arbetsbörda inte omedelbart påverkas.

SUS yrkar därför:

Förslag

#10-55 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att doktoranders sysselsättningsgrad måste justeras i den individuella studieplanen om denna valts in till större uppdrag som innebär mer än 20 dagars prolongering.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Frågan om hur doktoranders studie- och anställningstid hanteras vid förtroendeuppdrag är redan reglerad, dels genom högskoleförordningen (HF 5 kap. 7 § och 6 kap. 29 §), dels genom SUHF:s rekommendationer (REK 2020:2) som anger konkreta riktlinjer för förlängning av anställnings- och studietid vid just denna typ av uppdrag. Styrelsen ser positivt på att det finns ett sådant ramverk och betraktar SUHF:s rekommendationer som ett viktigt verktyg för att säkerställa doktoranders villkor vid förtroendeuppdrag. Den individuella studieplanen ska regelbundet följas upp och det är då naturligt att den ändras i den utsträckning det behövs.

Mot bakgrund av detta befintliga regelverk bedömer styrelsen att motionens förslag, att specifikt reglera justering av sysselsättningsgrad i den individuella studieplanen, rör en detaljnivå som lämpligen hanteras lokalt på varje lärosäte i enlighet med SUHF:s uppmaning om att utforma och kommunicera lokala riktlinjer. Förutsättningarna skiljer sig åt mellan lärosäten vad gäller anställningsformer, finansieringsmodeller och interna processer och en nationell styrning riskerar att bli alltför rigid.

Styrelsen vidhåller även att all verksamhet som drivs under det kommande året antingen ska återfinnas i verksamhetsplanen eller åsiktsprogrammet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta

att avslå motionen i sin helhet.

Ett åldersneutralt omställningsstöd för studenter

Det svenska utbildningssystemet präglas i allt högre grad av livslångt lärande. Allt fler personer påbörjar eller återupptar högre studier senare i livet, ofta som en följd av förändringar på arbetsmarknaden, arbetslöshet, sjukdom eller behov av kompetensomställning. Studenter är inte en homogen grupp i fråga om ålder, tidigare arbetslivserfarenhet eller försörjningssituation.

Det statliga omställningsstödet är tänkt att möjliggöra kompetensutveckling och omställning genom studier, men nuvarande utformning riskerar att exkludera vissa grupper baserat på ålder. Detta står i konflikt med principen om likvärdig tillgång till utbildning och omställningsmöjligheter samt ambitionen om ett inkluderande och jämlikt studiestödssystem.

SFS har som uppdrag att företräda alla studenter och verka för goda villkor för studier oavsett studenters bakgrund. För att detta uppdrag ska fullföljas behöver SFS tydligt ta ställning för att omställningsstöd ska vara tillgängligt för studenter oberoende av ålder.

SUS yrkar därför:

Förslag

#10-56 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att omställningsstödet ska omfatta studenter oavsett ålder.

#10-57 att SFS i sitt påverkansarbete gentemot regering och riksdag tydligt lyfter behovet av ett åldersneutralt omställningsstöd kopplat till studier.

#10-58 att SFS i relevanta remissvar och politiska ställningstaganden betonar vikten av likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla studenter inom ramen för livslångt lärande.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen noterar inledningsvis att omställningsstudiestödet har sitt ursprung i LAS-överenskommelsen 2021, där arbetsmarknadens parter förhandlade fram ett paket där förändringar i anställningsskyddet balanserades av förstärkta omställningsmöjligheter. Även om åldersgränserna formellt sett är reglerade i lag speglar de den överenskommelse som parterna nådde och styrelsen bedömer därför att det i praktiken är politiskt svårt att driva förändringar i systemets utformning utan parternas stöd. Styrelsen har svårt att se att en regering är benägen att rubba en partsuppgörelse av detta slag utan ett tydligt mandat och initiativ från arbetsmarknadens parter själva.

Styrelsen vill uppmärksamma den av styrelsen föreslagna verksamhetsplanen, som innehåller en ettårig prioriterad fråga, *En värdig studietid*, som särskilt handlar om möjligheterna att studera och studiestödssystemet. Styrelsen anser att det vore onödigt snävt att specifikt arbeta med frågan om omställningsstudiestödet när det främst finns ett behov av en heltäckande reform av studiestödssystemet.

Särskilt avseende att-sats tre vill styrelsen framhålla att SFS i sitt påverkansarbete alltid utgår från av fullmäktige antagna åsikter och lyfter dessa i relevanta remissvar och ställningstaganden och att det därför saknas skäl att fatta ett sådant beslut. Styrelsen anser också att SFS politiska positioner bör samlas i organisationens åsiktsdokument eller verksamhetsplan, snarare än i enskilda direktiv eller beslut, eftersom en sådan ordning riskerar att påtagligt försvåra ett sammanhållet och effektivt påverkansarbete.

Avslutningsvis bedömer styrelsen att uppdraget är för omfattande för att drivas som ett direktiv utanför verksamhetsplanen.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Frihet, jämlikhet och syskonskap

Sveriges förenade studentkårer representerar alla studenter i Sverige och driver våra gemensamma frågor. Vår rörelse är heterogen och det behöver vara tydligt i den politik som SFS driver och det ledarskap som SFS tar. Ett modernt ledarskap måste därför bygga på reell inkludering, synliggörande och maktfördelning där kvinnor och andra underrepresenterade grupper ges lika utrymme och makt.

SFS har under en längre period tappat det arbete vi tidigare imponerats av när det kommer till att möjliggöra för fler att ta plats. Under föregående års SFSFUM förekom återkommande samtal mellan delegationerna kring en ovilja att ta sig an presidieuppdrag med anledning av det bristande förtroendet som fanns för organisationens möjlighet att vara en plattform för alla. Denna ovilja oroade oss då och det är med stor beklagan och sorg vi konstaterar att situationen är oförändrad, för att inte säga förvärrad.

Vi har tagit del av ett onegligerbart antal vittnesmål om att ledarskapet upplevts som kvävande och motarbetande, något som främst drabbat våra systrar. De har motarbetats i sina kandidaturer, mötts av kränkande ord och tystats. Vi vill inte behöva torka tårar på våra systrars kinder på grund av SFS. Vi vill inte behöva andas djupt med magen och skrika *“Om ni bara håller klaffen och lyssnar”*. Vi vill ha ett SFS för alla, för frihet, jämlikhet och syskonskap.

När vi beskriver denna utveckling gör vi det inte i ett historiskt tomrum. Det vi ser inom SFS följer ett mönster som gång på gång upprepats när maktstrukturer tillåts verka utan motstånd. Det är lätt att tänka på suffragetterna i England och deras kompromisslösa kamp för kvinnors jämlikhet inför lagen. Det är lätt att tänka på Simone de Beauvoirs analys av hur kvinnan ständigt görs till den andre. Det är lätt att tänka på de arton kvinnor som tillsammans bröt tystnaden i Matilda Gustafssons granskning av kulturmannen. Alla dessa berättelser bär samma varning: när strukturer får verka ostört upprepas övergreppen. Dit ska vi aldrig igen.

SUS föreslår med anledning av ovan

Förslag

#10-59 att SFSFUM antar följande uttalande:

“SFS noterar och tar starkt avstånd från det mönster av trakasserier, härskartekniker och exkluderande beteende som förekommit från SFS ledning under de senaste åren. En organisation som bygger på att alla studenter ska höras och integreras kan inte ledas genom att tysta och utestänga halva studentpopulationen. SFS som organisation uttrycker full empati och moraliskt stöd med dem som velat engagera sig för studentfrågor men kvävs av förlegade strukturer och enskildas makthunger.”

#10-60 att en del av onboardingen för SFS presidium och styrelse är en utbildning i maktteori, härskartekniker och demokrati.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen ser allvarligt på de anklagelser som lyfts i motionen och tar starkt avstånd från att dessa anklagelser lyfts på detta sätt. De mönster som beskrivs känns inte igen av styrelsens ledamöter. Styrelsen vill även framhäva att dessa anklagelser inte delgivits styrelsen från någon medlemskår. Förekommer den typen av maktmissbruk hanteras det med största allvar. Med detta som bakgrund bedömer styrelsen uttalandet som högst olämpligt och skadligt för organisationens integritet.

Avseende att-sats två vill styrelsen upplysa att överlämningar behandlar ett stort antal områden och innehåller delar om arbetsmiljö och hållbart engagemang. Styrelsen bedömer att de teman som att-satsen nämner redan är en självklar del i överlämningsarbetet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Höj prislappen på HSJT-studenter

Sedan många år tillbaka har utbildningskvalitén för helårsstudenter inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi (HSJT) gått ner. Kortare föreläsningar, mindre handledningstimmar och färre seminarier.

Sedan 2025 har regeringen beslutat att höja prislappen på studenter, men inom nuvarande takbelopp. Detta betyder att universitetet kommer kunna ta emot färre studenter, fastän söktrycket ökar.

HSJT är den största studentgruppen i Sverige. Regeringen bör inte nedvärdera dessa ämnen.

Förslag

#14-1 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att prislappen på HSJT-studenter ska höjas.

Motionär

Uppsala Studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen delar uppfattningen att resurstilldelning är en central fråga för att säkerställa hög kvalitet i högre utbildning. Samtidigt vill styrelsen understryka att organisationens arbete ska omfatta studenter som helhet och inte riktas mot enskilda utbildningsområden eller studentgrupper. Att särskilt prioritera en specifik grupp riskerar att skapa obalans i det intressepolitiska arbetet.

Styrelsen vill även belysa att frågor om resurstilldelning och utbildningskvalitet redan omfattas av SFS åsiktsdokument och verksamhetsplan, där ett helhetsperspektiv på studenters villkor ligger till grund för arbetet i denna fråga.

Styrelsen vidhåller att all verksamhet som drivs under det kommande året antingen ska finnas i verksamhetsplanen eller åsiktsprogrammet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta

att avslå motionen i sin helhet.

Sluta höja CSN-räntan

CSN-räntan på studielån är den högsta på 15 år sedan höjningen 2026. Beslut om räntenivån ligger hos regeringen och revideras årligen. De senaste fyra åren har räntan konsekvent ökat från nollränta till 2,135%. Eftersom studielån inte är avdragsgilla innebär ökningarna att räntan idag är lägre för det genomsnittliga bostadslånet än hos CSN.

Studielånet har länge varit omtalat som ett av de mest förmånliga lånen som finns, med sin låga ränta. Det var det som utlovades till tusentals studenter när de började plugga. Idag ser vi en helt annan bild. De redan skyhöga studieskulderna blir allt dyrare med en ständigt tilltagande räntenivå. Den förvärrade situationen speglas också i att andelen studenter som tar studielån för första gången minskar sedan 2011. Studenterna är idag helt enkelt oroliga för att fastna i stora studieskulder.

Problematiken slår dessutom ojämnt över olika samhällsgrupper. Det är de mest socioekonomiskt utsatta grupper som drabbas hårdare, och den höjda räntan blir därför i förlängningen en fråga om jämlik tillgång till utbildning. Möjligheten att utbilda sig blir i en allt större utsträckning beroende av ens ekonomiska bakgrund och status. Höginkomsttagarna kommer fortsatt ha den trygghet socioekonomiskt sårbara familjer saknar, och det kommer avskräcka redan utsatta samhällsgrupper från att utbilda sig. Även vid utbildningar som leder till låglönejobb kommer de redan små marginalerna att krympa sig ännu mindre. Den höga räntan gör alltså utbildning mindre lönsamt och blir därför en fråga om jämlikhet mellan samhällsklasserna.

Därför bör fortsatta höjningar av den idag orimligt höga räntan på studielån stoppas.

Förslag

#14-2 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att räntan på studielån inte höjs ytterligare

Motionär

Uppsala Studentkår

Styrelsens motionssvar

Frågan om studiefinansiering är central för studenters möjlighet att genomföra högre utbildning och styrelsen delar motionärens bild av att villkoren ska vara långsiktigt hållbara och bidra till en jämlik tillgång till utbildning. Samtidigt vill styrelsen påpeka att SFS redan idag driver frågor om trygga och förmånliga villkor i studiemedelssystemet. Motionärens förslag faller därmed delvis inom ramen för nuvarande åsiktsprogram och pågående påverkansarbete. Däremot vidhåller styrelsen att all verksamhet som drivs under det kommande året antingen ska finnas i verksamhetsplanen eller åsiktsprogrammet. Styrelsen

bedömer att det finns goda möjligheter att arbeta med frågan tillsammans med den prioriterade frågan *En värdig studietid*, men anser inte att ändringsförslaget bör föras in i verksamhetsplanen. Istället anser styrelsen att det bör föras in i åsiktsprogrammet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta

att avslå motionen till fördel för styrelsens jämkningsyrkande.

#2-23 att i Proposition 3, SFS åsiktsprogram, kapitel 4.3 Studiemedelssystem, i slutet av stycke 1, efter sista meningen **lägga till**:

“Studielånets villkor är avgörande för att studiemedelssystemet ska fungera som en garant för likvärdiga möjligheter till högre utbildning. Räntan på studielånet får inte utformas på ett sätt som avskräcker från studier eller förstärker snedrekryteringen till högre utbildning. SFS anser att räntan på studielån ska hållas på en låg och förutsägbar nivå som värnar studiemedlets funktion och som säkerställer att utbildning inte blir en fråga om ekonomisk bakgrund. Höjningar av studielånsräntan som riskerar att försämra den breddade rekryteringen eller som gör studielånet till en oproportionerlig ekonomisk belastning mot studenters livssituation ska motverkas.”

Politiska föreningar på campus

På campus vid universitet- och högskolor stängs idag politiska föreningar ute. Det är något som uppmärksammas av både de politiska studentförbunden och SFS tidigare. Än kvarstår dock problematiken. Universitet och högskolor ska vara en självklar mötesplats för det demokratiska samtalet. Möjligheten till organisering och studentinflytande för politiska studentföreningar kräver tillgång till lokaler på högskolor och universitet.

I dagsläget utestängs partipolitiska föreningar från campus och hindras därmed från att bedriva sin verksamhet. Öppet partipolitiska föreningar, till skillnad från övriga studentföreningar, ges inte samma möjlighet att boka lokaler, kampanja och värva medlemmar på campus. Resultatet blir att det demokratiska samtalet förvisas från campus, trots att universiteten länge varit arenor för idéutveckling, politiska samtal och demokrati. Samtidigt minskar ungas tro på politikens förmåga att lösa de stora samhällsproblemen, och det politiska engagemanget är på tillbakagång. Det hjälper inte att universiteten då begränsar studenternas möjlighet att informera, diskutera och engagera sig politiskt.

Rätten för demokratiska föreningar att vistas i högskolornas lokaler är inskriven i högskoleförordningens 1 kap. 13 §. Däremot finns idag ingen rätt för studenter att använda allmänna ytor såsom entréer, korridorer och lunchrum. Alltså finns det ingen rätt för föreningar att synas och höras där de flesta studenter rör sig. Det är avgörande att föreningar också tillåts verka i öppna miljöer, inte bara i slutna föreläsningssalar. Mot den bakgrunden bör högskoleförordningen breddas till att även garantera rätten för föreningar att nyttja allmänna ytor.

Vidare så ser vi i stor omfattning att lärosätena nyttjar tvetydiga tolkningar av högskoleförordningen för att hålla de politiska föreningarna utanför campus, något studentförbund från vänster till höger frekvent vittnar om över hela landet. Därför bör också en översyn av högskoleförordningen göras som minskar tolkningsutrymmet för högskolorna och tydliggör den definitiva rätten för föreningar, både politiska och opolitiska, att synas och höras i studenternas vardag vid universitet och högskolor.

SFS bör därför aktivt arbeta för ett öppet, demokratiskt samtalsklimat och för att universiteten ska välkomna den politiska debatten. Så skapas ännu en generation av demokratiska medborgare.

Förslag

#14-3 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för en översyn av högskoleförordningen i syfte att motverka godtycklig tolkning av förordningen som stänger ute demokratiskt uppbyggda föreningar.

#14-4 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att demokratiskt uppbyggda föreningars rätt att använda undervisningslokaler i högskoleförordningen utökas till att även gälla allmänna ytor.

Motionär

Uppsala Studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer med motionären om att ett öppet och demokratiskt samtalsklimat är viktigt. Däremot anser styrelsen att det ska vara upp till lärosäten och studentkårer att själva bestämma hur de vill bedriva sin verksamhet.

Styrelsen anser att dagens skydd för föreningar att använda lokaler på campus som återfinns i högskoleförordningen är tillräcklig. Det är därför inte rimligt för SFS att prioritera frågan utan styrelsen anser att frågan bör hanteras lokalt.

Styrelsen vidhåller att all verksamhet som drivs under det kommande året antingen ska finnas i verksamhetsplanen eller åsiktsprogrammet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Avskaffa produktivetsavdraget already

Sedan 1990-talet omfattas statliga myndigheter av det så kallade produktivetsavdraget, en del av statens pris- och löneomräkning (PLO) av anslagen. Modellen innebär att myndigheternas anslag först räknas upp i takt med löne- och prisutvecklingen, men därefter reduceras med ett schablonmässigt avdrag som motsvarar antagen produktivetsutveckling i den privata tjänstesektorn.

Syftet med modellen är att stimulera effektivisering i statlig verksamhet och att begränsa kostnadsökningar i statsbudgeten. Under perioden 2011–2020 motsvarade produktivetsavdraget ungefär en procent av myndigheternas anslag per år, vilket successivt minskar myndigheternas köpkraft.

Produktivetsavdraget tillämpas generellt inom staten och omfattar även universitet och högskolor. Systemet bygger på antagandet att offentliga verksamheter kan effektiviseras i samma takt som den privata tjänstesektorn. Verksamheter som i hög grad bygger på personalintensivt arbete, såsom utbildning, har ofta mer begränsade möjligheter att öka produktiviteten utan att förändra verksamhetens innehåll eller kvalitet. Högre utbildning bygger på pedagogisk interaktion mellan lärare och studenter. När resurserna per student minskar över tid riskerar detta därför att leda till större undervisningsgrupper, minskad lärarledd tid och ökade krav på genomströmning.

Statliga utredningar har också visat att resurserna per student i högskolan minskat över tid. Redan i utredningen Ett utvecklat resurstilldelningssystem för högskolans grundutbildning (SOU 2005:48) konstaterades att ersättningsbeloppen per helårsprestation hade minskat avsevärt till följd av bland annat produktivetsavdraget. Likaså har andra utredningar konstaterat att en ständig ökad produktivitet är svårt att uppnå utan att sänka kvaliteten i verksamheten.

Mot denna bakgrund finns det skäl att ompröva om en generell produktivetsmekanism är lämplig för utbildningssektorn. Ett avskaffat produktivetsavdrag för universitet och högskolor skulle kunna skapa bättre förutsättningar för att långsiktigt upprätthålla kvaliteten i den högre utbildningen.

Förslag

#14-5 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att produktivetsavdraget i statens resurstilldelning till universitet och högskolor avskaffas

Motionär

Uppsala Studentkår

Styrelsens motionssvar

SFS arbetar redan för ett avskaffat produktivitetsavdrag som del av den politiska fokusfrågan under rubriken *Reformera högskolans finansieringssystem*. Åsikten återfinns även i åsiktsprogrammet under 2.6 *Resurstilldelning*.

Styrelsen vidhåller även att all verksamhet som drivs under det kommande året antingen ska finnas i verksamhetsplanen eller åsiktsprogrammet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.

Motion examinationsfri tid

Du är en sjuksköterskestudent på din femte termin av studier. Under december månad ska du ha verksamhetsförlagd utbildning på en akutmottagning. Denna obligatoriska del av din utbildning kan då bli förlagd under mellandagarna, dagar du kanske hade räknat att få tillbringa med din familj, eller återhämta dig från höstterminens stress.

Som studenter är vi vana vid att inte ha samma arbetsmiljöförhållanden än andra arbeten. Vi förväntas studera på kvällar och ha tentor på helger. Vi lämnar in C-uppsatser den 2 januari. Sveriges förenade studentkårers åsiktsprogram menar att studenter och forskare ska *"... ha längre sammanhängande perioder av återhämtning och tid för återhämtning mellan terminer eller läsperioder under hela sin utbildning"* (SFS Åsiktsprogram, 26).

Att införa en examinationsfri tid i slutet på december kommer att hjälpa möjligheten till återhämtning.

Som åsiktsprogrammet redan benämner är återhämtning ytterst viktigt, och att höstterminen bryts upp av röda dagar i slutet av december gör det svårare att ta vara på de röda dagarna. Inte minst gäller detta för studenter som har hög arbetsgrad, många lärarledda timmar, och flera obligatoriska moment, som inte får möjlighet att vila mellan höst- och vårterminerna.

Förslag

#14-6 att uppdra till SFS styrelse att utreda hur man kan verka för att det tillkommer examinationsfri tid under mellandagarna

Motionär

Uppsala Studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen delar motionärernas uppfattning att behovet av återhämtning är centralt för en hållbar studiemiljö. Som motionärerna påpekar framgår det redan i SFS åsiktsprogram att studenter ska ha rätt till sammanhängande perioder av återhämtning, vilket innebär att den principiella hållningen redan är fastställd.

Styrelsen anser dock att arbetet för en bättre studiemiljö bäst drivs genom att verka för ett moderniserat studiemedelssystem som ger möjlighet till återhämtning, snarare än att låsa fast organisationen vid specifika kalenderdagar. En sådan reglering riskerar att bli för detaljstyrd och tar inte hänsyn till varken den nuvarande studiestödslagens krav på studietakt för rätt till studiemedel eller de lagstadgade krav på dygns- och veckovila som finns.

Styrelsen vidhåller att all verksamhet som drivs under det kommande året antingen ska finnas i verksamhetsplanen eller åsiktsprogrammet.

Styrelsen föreslår därför fullmäktige besluta att avslå motionen i sin helhet.